

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή αρ. 40676/13

Βασιλική ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ και λοιποί

κατά

Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε επιτροπή στις 25 Απριλίου 2017 με την ακόλουθη σύνθεση:

Kristina Pardalos, ως Πρόεδρο

Pauline Koskelo,

Tim Eicke, *δικαστές*,

και με τη σύμπραξη της Renata Degener, *Αναπλ. Γραμματέα Τμήματος*,

Έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα προσφυγή η οποία ασκήθηκε στις 18 Ιουνίου 2013,

Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της καθ'ης η προσφυγή Κυβέρνησης και την απάντηση των προσφευγουσών,

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

1. Ο κατάλογος των προσφευγουσών αναφέρεται στο Παράρτημα. Οι προσφεύγουσες εκπροσωπήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου από τον Π. Αγγελάκη, δικηγόρο, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.
2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιό της, τον κ. Μ. Απέσσο, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του

Κράτους, και από τις εντολοδόχους του, την κ. Σ. Χαριτάκη και την κ. Α. Μαγριππή, αντίστοιχα Νομική Σύμβουλο και Δικαστική Πληρεξούσια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 26 Αυγούστου 2016, οι αιτιάσεις οι σχετικές με τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών καθώς και η αιτίαση η σχετική με την έλλειψη πραγματικής προσφυγής ως προς το θέμα αυτό, κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση, και η προσφυγή κηρύχθηκε απαράδεκτη ως προς τα λοιπά.

Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης

4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης, όπως τα έχουν εκθέσει οι διάδικοι συνοψίζονται ως εξής.

5. Στις 29 Δεκεμβρίου 2003, οι προσφεύγουσες προσέφυγαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών («το Διοικητικό Πρωτοδικείο») με αγωγή αποζημιώσεως κατά του Δημοσίου.

6. Στις 28 Απριλίου 2006, το Διοικητικό Πρωτοδικείο δικαίωσε εν μέρει τις προσφεύγουσες (απόφαση αρ. 5523/2006).

7. Στις 4 Αυγούστου 2006, το Δημόσιο άσκησε έφεση κατά της εν λόγω απόφασης.

8. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2007, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών («το Διοικητικό Εφετείο») απέρριψε την έφεση του Δημοσίου (απόφαση αρ. 3504/2007).

9. Στις 19 Μαΐου 2008, το Δημόσιο άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης αυτής.

10. Στις 11 Φεβρουαρίου 2013 η αναίρεση έγινε εν μέρει δεκτή από το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση αρ. 591/2013). Η απόφαση αυτή του ΣτΕ καθαρογράφηκε και εκδόθηκε επικυρωμένο αντίγραφο αυτή στις 23 Απριλίου 2013.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

11. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται τα άρθρα 6§1 και 13 της Σύμβασης και παραπονιούνται για τη διάρκεια της ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Εφετείου διαδικασίας καθώς και για την έλλειψη πραγματικής προσφυγής για το θέμα αυτό.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

12. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι διαδικασίες που διεξήχθησαν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Εφετείου είχαν υπερβολική διάρκεια. Επίσης, παραπονούνται για τη μη ύπαρξη αρμόδιας εθνικής δικαστικής αρχής για την εξέταση του σχετικού παραπόνου. Επικαλούνται τα άρθρα 6§1 και 13 της Σύμβασης, τα οικεία τμήματα της οποίας έχουν ως εξής:

Άρθρο 6§1

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...), το οποίον θα αποφασίση ... επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως».

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη ... Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των»

13. Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι λογική κατά την έννοια του άρθρου 6§1 της Σύμβασης και ότι οι προσφεύγουσες δεν έχουν καμία υπερασπίσιμη αξίωση ως προς το άρθρο 13 της Σύμβασης.

14. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 29 Δεκεμβρίου 2003, ημερομηνία προσφυγής στο Διοικητικό Πρωτοδικείο και ολοκληρώθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2007, ημερομηνία δημοσίευσης της υπ' αρ. 3504/2007 του Διοικητικού Εφετείου. Επομένως, η διαδικασία διήρκησε τρία έτη και εννέα μήνες για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχει θεσπίσει η νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη την περιπλοκότητα της υπόθεσης, τη συμπεριφορά των προσφευγόντων και αυτή των αρμοδίων αρχών καθώς και το διακύβευμα της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδα*, αρ. 50973/08, §26, 21 Δεκεμβρίου 2010).

16. Το Δικαστήριο δεν έχει εντοπίσει περιόδους αδικαιολόγητης αδράνειας ή βραδύτητας κατά τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας για τις οποίες να ευθύνονται οι εθνικές αρχές. Επισημαίνει ότι η υπό κρίση περίοδος διήρκεσε τρία έτη και εννέα μήνες, γεγονός που αυτό καθεαυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μη εύλογο για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας (βλ. επίσης *Λαδά και λοιποί κατά Ελλάδα* (déc.), [Επιτροπή], αρ. 24610/12, §17, 6 Οκτωβρίου 2015). Επίσης, παρατηρεί ότι ο ρυθμός της διαδικασίας ενώπιον των δύο βαθμών δικαιοδοσίας ήταν γρήγορος και ότι οι προσφεύγουσες δεν εκθέτουν κανένα πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα, ότι στην υπό κρίση υπόθεση, η διάρκεια της διαδικασίας δεν πληροί την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

17. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η αντλούμενη από τη διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση είναι αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35§§3 α) και 4 της Σύμβασης.

18. Όσον αφορά την αντλούμενη από το άρθρο 13 της Σύμβασης, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ανέκαθεν ερμηνεύει τη διάταξη αυτή υπό την έννοια ότι απαιτείται μια προσφυγή στο εθνικό δίκαιο μόνον για τις αιτιάσεις που μπορεί να θεωρηθούν «υπερασπίσιμες» ως προς τη Σύμβαση (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αρ. 30210/96, §157, CEDH 2000-XI, Πάσαρης κατά Ελλάδα (déc.), αρ. 53344/07, 24 Σεπτεμβρίου 2009, και *Ζορμπά κατά Ελλάδα* (déc.), [Επιτροπή], αρ. 74676/10, §24, 26 Απριλίου 2016).

№ Φ 092.22/3905

19. Λαμβανομένων των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε σχετικά με την αντλούμενη από το άρθρο 6§1 της Σύμβασης αιτίαση, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι προσφεύγουσες δεν έχουν καμία υπερασπίσιμη αξίωση βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης.

20. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εν λόγω αιτίαση είναι επίσης προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35§§3 α) και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτού, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 18η Μαΐου 2017.

Renata Degener

Αναπληρ. Γραμματέας

Kristina Pardalos

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Βασιλική ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ, γεννηθείσα στις 15 Οκτωβρίου 1979, κάτοικος Βόλου,
2. Σοφία ΑΝΤΩΝΙΟΥ, γεννηθείσα στις 3 Αυγούστου 1981, κάτοικος Πρέβεζας,
3. Βασιλική ΒΟΥΚΑ, γεννηθείσα στις 4 Νοεμβρίου 1981, κάτοικος Κοζάνης,
4. Μαρία ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, γεννηθείσα στις 17 Νοεμβρίου 1979, κάτοικος Γρεβενών,
5. Αρετή ΓΚΟΥΝΤΑ, γεννηθείσα στις 20 Δεκεμβρίου 1979, κάτοικος Κοζάνης,
6. Χρυσούλα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, γεννηθείσα στις 27 Ιουλίου 1980, κάτοικος Κοζάνης,
7. Βασιλική ΠΕΤΡΟΥ, γεννηθείσα την 1η Ιανουαρίου 1978, κάτοικος Βέροιας,
8. Σοφία ΡΕΖΟΥΔΗ, γεννηθείσα στις 9 Ιουνίου 1978, κάτοικος Αλεξάνδρειας,
9. Όλγα ΣΤΕΡΓΙΟΥ, γεννηθείσα στις 28 Ιουνίου 1981, κάτοικος Φλώρινας.

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα